

Obsah

1 Prolog: Školní film a myšlenka vzdělávat filmem	3
1.1 Struktura práce, její východiska, metody a cíl	4
1.1.1 Literatura předmětu a použité zdroje	7
1.1.2 Terminologické pole	8
1.2 Historicko-metodologický úvod	11
1.2.1 Idea vzdělávání filmem v českém kontextu	11
1.2.2 Počátky institucionalizace školní kinematografie z perspektivy „sociologie užití kulturních statků“	16
1.2.3 Institucionalizace školní kinematografie na pozadí sociálních sítí první republiky	18
1.3 Modely raného využití vzdělávacího potenciálu filmu v zahraničním kontextu	20
1.3.1 Vzdělávání filmem jako obrana proti nařčení z neblahého morálního vlivu filmu v anglosaské oblasti	21
1.3.2 Vzdělávání filmem jako nástroj formování povědomí o německé národní kultuře	23
1.3.3 „Hodnotný film“ jako informačně-propagační služba švédskému státu, vědě i průmyslu	24
2 Debata o vzdělávacím potenciálu filmu v českém kontextu nultých a desátých let...27	27
2.1 Vize filmu vhodného pro vzdělávací účely (retrospektivní shrnutí)	27
2.2 Kritéria poučnosti v diskursivní analýze	35
2.2.1 Poučnost zobrazení jevů vzdálených a nedostupných	35
2.2.2 Poučnost zobrazení vývojových procesů	36
2.2.3 Poučnost zobrazení jevů nezachytitelných slovy	38
2.3 Vzdělávání mezi kinem a osvětovým sborem	41
2.4 Tradice přednášek s diapositivu vs. strategie uvádění kulturně-výchovných filmů ..43	43
3 Kinematografie v rukou spolků: zájmové organizace, stát a využití vzdělávacího potenciálu filmu v první polovině 20. let.....	49
3.1 Diapositivity a filmy v přednáškové praxi	51
3.2 Vzdělávání filmem v plánech Ministerstva školství a národní osvěty: projekt Státního filmového ústavu	54
3.3 Kulturně-výchovný film ve střetu zájmů Masarykovy akademie práce a Ministerstva školství a národní osvěty	57
3.4 Filmová kultura: ústředí, nebo „jen“ půjčovna?	60
3.5 Posilování koordinační kapacity – Svaz osvětový (Masarykův lidovýchovný ústav)62	62
3.6 Československá společnost pro vědeckou kinematografii jako hybná síla specializace filmově-vzdělávací činnosti	65
3.7 Kulturně-výchovný film jako chybějící položka produkčních plánů	67
4 S rokem 1925 pod křídla Masarykova lidovýchovného ústavu	71
4.1 Systematizace předchozích snah	72
4.1.1 Popularizační kurzy	72
4.1.2 K filmům přes filmová libreta	75
4.1.3 Kino školám	76
4.1.4 Úrok od progresivnějšího programu: izolační politika Masarykova lidovýchovného ústavu	77
4.2 Kinematografie předmětem studia a ochranné péče	79
4.2.1 Od Filmové práce a Filmového studia k filmové škole	79
4.2.2 Obecně kulturní přesahy snah Masarykova lidovýchovného ústavu ve světle potřeby filmového archivu	81
4.2.3 Uchovávat, ale i využít: výstava svátkem a oslavou filmu	83
4.2.4 Evidence jako nástroj zkulturnění filmu	84
4.3 Kulturně-výchovný film české výroby	86
4.4 Specializovaná předvádění kulturně-výchovného filmu	93
4.4.1 Motivace pro alternativu – praxe běžných kin	93

4.4.2 Veřejná kulturní představení Masarykova lidov ýchovného ústavu	94
4.4.3 Specializace: Osvětové kino	95
4.4.4 Kina pro školy	97
5 Školní film třicátých let jako kontextová varianta kulturně-v ýchovného filmu	101
5.1 Proměna statusu kulturně-v ýchovného filmu	101
5.1.1 Specifikace výrobní základny a žánrového spektra kulturně-v ýchovného filmu	102
5.1.2 Alternativní strategie uvádění kulturně-v ýchovného filmu	105
5.2 Funkční a formální diferenciac e kulturně-v ýchovného filmu pro školní účely	110
5.2.1 Mezi kulturně-v ýchovným a školním filmem: propagace, školní žurnál a kompilační metoda	111
5.2.2 Licitování o formátu	116
5.2.3 Ty nejlepší stroje školám	120
5.2.4 Půjčov at za minimální poplatek	121
5.2.5 Školní film komoditou nebo bezplatnou službou?	122
5.3 Specifika školního filmu?	125
6 Školní film po roce 1936: učební pomůcka diskutabilních metodických kvalit	127
6.1. Hledání zásad	128
6.1.1 Metodický ideál	128
6.1.2 Schválené školní filmy jako dílčí výsek nabídky: práce Sboru pro školní film	129
6.2 Alternativní způsoby metodičnosti: filmová kartoteka, doprovodné listy a upravený kulturně-v ýchovný film	135
6.3 Inspirativní okupační regulativy	137
7 Závěr: Filmová kultura na začátku a na konci	139
8 Seznam zkratek	143
9 Zdroje: literatura a prameny	145
9.1 Literatura	145
9.2 Prameny	151
9.2.1 Archivní prameny: archivy a archivní fondy	151
9.2.2 Publikované prameny	152
10 Analyzované a citované filmy: filmografie	157
10.1 Identifikované filmy	157
10.2 Filmy identifikované s pochybností	159
10.2.1 Filmy, u nichž je nejistota o některém z údajů (název, rok výroby atp.)	159
10.2.2 Částečně identifikované filmy	159
10.3 Neidentifikované filmy	160
11 Dokumentační příloha: seznam příloh	161
Příloha 1: Přehled nejdůležitějších událostí k tématu práce	162
Příloha 2: Přehled institucí a jejich vývoje	163
Příloha 3: Přednáškový cyklus Československé společnosti pro vědeckou kinematografii	164
Příloha 4: Náčrt organizace Státního filmového ústavu	165
Příloha 5: Pozvánka na představení MLÚ v kině Passage	166
Příloha 6: Vstupenka na představení MLÚ v kině Passage	166
Příloha 7: Výňatek ze scénáře školního filmu <i>Belgie</i>	167
Příloha 8: Příprava školního žurnálu na zlínské škole	168
Příloha 9: Reklama na promítací přístroj Kodascope EE	169
Příloha 10: Promítací přístroj Kodascope EE	169
Příloha 11: Reklama na promítací přístroj Sclar v pedagogickém tisku	170
Příloha 12: Promítací přístroj Sclar	170
Příloha 13: Seznam filmů půjčovny Dorostu Československého červeného kříže	171
Příloha 14: Kartotéční lístek filmu <i>Ceylon</i>	171
Příloha 15: Metodický list pro použití filmu <i>Bourec morušový</i>	172
Abstrakt	173
Summary	174
V ýtahy z oponentských posudků	176